

143/1995. (XI.30.) Korm. rendelet
a kerékbilincs alkalmazásával és a járművek elszállításával kapcsolatos szabályokról

A Kormány a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 100.§-a (1) bekezdésének d), f) és k) pontjában kapott felhatalmazás alapján - figyelemmel a 25.§-ára a következőket rendeli el:

Általános szabályok

1.§ (1) A rendőrség bűnüldözési és közrendvédelmi szervei a közterületen szabálytalanul elhelyezett jármű rögzítésére és a jármű elszállítására irányuló, az Rtv. 45.§-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott intézkedés (a továbbiakban együtt: intézkedés) alkalmazása során az e rendeletben foglaltak szerint jár el.

(2) E rendelet szabályait kell alkalmazni akkor, is ha a jármű elszállítására a forgalomban való részvétel korlátozása vagy kizárása [Rtv. 44.§ (1) bek. e) pont] céljából kerül sor.

(3) Nem terjed ki e rendelet hatálya a jármű közútról történő eltávolítására, ha arról - külön jogszabály rendelkezése alapján - a közlekedési hatóság, a közúti kezelője vagy a tűzoltóság gondoskodik.

2.§ E rendelet alkalmazásában

- a) jármű: közúti szállító- vagy vontatóeszköz, ideértve az önjáró vagy vontatott munkagépet is;
- b) közterületi elhelyezés: a jármű őrizetlenül hagyása a közforgalom előtt nyitva álló helyen;
- c) szabálytalan elhelyezés: a járműnek a közúti közlekedési szabályokat sértő, valamint a közterület rendeltetésével vagy a használatára vonatkozó jogszabályi előírásoktól eltérő elhelyezése, ha az szabálysértést valósít meg;
- d) a jármű rögzítése: kerékbilincs alkalmazása;
- e) kerékbilincs: a jármű kerekének külső rögzítésére szolgáló, a járművel történő elhajtás, illetve elvontatás megakadályozására alkalmas olyan műszaki eszköz, amelynek illetéktelen eltávolítása nem lehetséges vagy aránytalan nehézséggel jár;
- f) közveszély: az életet és az anyagi javakat súlyosan és közvetlenül fenyegető rendkívüli esemény;
- g) üzemeltető: a jármű forgalmi engedélyébe bejegyzett tulajdonos, továbbá a tulajdonos bejegyzéséig az érvényes adásvételi szerződés szerinti vevő, illetőleg - a jármű e rendelet szerinti értékesítése kivételével - a jármű forgalmi engedélyébe bejegyzett üzemben tartó vagy az, aki a járművet egyéb jogcímen használja.

3.§ (1) A rendőr hatósági intézkedésként elrendelheti a kerékbilincs alkalmazását, a jármű elszállítását.

(2) A rendőrség a kerékbilincs fel- és leszereléséhez, a jármű elszállítására, őrzésére és értékesítésére - szerződés alapján - közreműködőt vehet igénybe.

(3) A közreműködő a kerékbilincs felszerelését, továbbá a jármű elszállítása esetén a szállító járműre történő felrakodást, illetőleg a vonatkozó járműhöz történő rögzítést csak az intézkedő rendőre jelenlétében, a kerékbilincs leszerelését, a tárolóhelyre szállított jármű visszaadását - a rendőrség előzetes intézkedése alapján - rendőr jelenléte nélkül is végezheti.

4.§ Az intézkedéssel kapcsolatos tájékoztatásról, továbbá az intézkedés megszüntetéséhez szükséges ügyintézésről a rendőrségen és a tárolóhelyen, valamint a tárolóhelyen a jármű átadásáról is folyamatos ügyeleti szolgálat keretében kell gondoskodni.

Az intézkedések közös szabályai

5.§ (1) Az intézkedés során úgy kell eljárni, hogy a járműben az intézkedés következtében sérülés vagy egyéb károsodás ne keletkezzen.

(2) A jármű rögzítése esetén az intézkedés megkezdésekor, elszállítás esetén az intézkedés befejezése után haladéktalanul ellenőrizni kell, a járművet nem körözik-e.

6.§ Nem rögzíthető

a) a tűzcsapnál vagy tűzcsapszekrénynél álló jármű;

- b) a tűzoltási felvonulási úton álló jármű;
- c) a közúti forgalom biztonságát vagy a közbiztonságot veszélyeztető jármű;
- d) a megkülönböztető fény- és hangjelző készülékkel jogszerűen felszerelt jármű;
- e) a diplomáciai és konzuli képviselők, valamint nemzetközi szervezetek és ezek nemzetközi szerződés alapján kiváltságokat és mentességeket elvégző tagjai és családtagjai megkülönböztető rendszámmal ellátott járműve;
- f) a háziorvosi szolgálat ellátására utaló, jogszabályban meghatározott jelzéssel ellátott jármű;
- g) a figyelmeztető jelzést jogszerűen alkalmazó jármű;
- h) az érvényes igazolvánnyal ellátott mozgássérült járműve, ha az igazolványt a jármű szélvédője alatt jól látható módon helyezték el.

7.§ (1) Az intézkedést azonnal félbe kell szakítani vagy meg kell szüntetni, ha a járműhöz visszaérkező üzemeltető azt kéri és az intézkedés költségét megtéríti, egyben a szabálytalan elhelyezést megszünteti.

(2) Az üzemeltető kérelmére - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a kérelemtől számított négy órán belül a jármű rögzítését meg kell szüntetni, illetőleg az elszállított járművet birtokába kell adni, ha az intézkedés költségét megtéríti, vagy a befizetés tényét az átutalási utalvány feladóvevényével igazolja.

(3) Az intézkedés a költség megtérítése előtt az e rendeletben foglalt kivételek esetében szüntethető meg.

Az intézkedés költségei

8.§ (1) Az üzemeltető - az e rendeletben meghatározott kivételekkel - köteles a kerékbilincs alkalmazásával, a jármű elszállításával, tárolásával és őrzésével, valamint a jármű értékesítésével felmerülő költségek térítéseként a mellékletben meghatározott összeget (a továbbiakban együtt: költség) megfizetni. Ha a járművet nem a 11.§ szerinti kijelölt tárolóhelyre szállítják, a tárolás és őrzés költségeit nem kell megfizetni.

(2) A 7.§ (1) bekezdésben foglalt esetben csak az alkalmazott intézkedés költségének a felét kell megfizetni.

(3) Nem kell költséget megfizetni, ha

- a) a szabályosan elhelyezett járműre irányuló intézkedésre bűncselekmény megelőzése, bűncselekmény elkövetésének gyanúja, a jármű jogellenes használatának megakadályozása, a jármű biztonságának megóvása, a közbiztonság védelme érdekében, közveszély vagy elemi csapás elhárítása, illetőleg a közúti különleges igénybevétele miatt került sor, és a rendőrhatalóság az üzemeltetőt a jármű eltávolítására kellő időben nem hívta fel;
- b) az intézkedésre okot adó szabálytalan elhelyezés miatt az üzemeltető felelőssége nem állapítható meg.

(4) Ha a szabálytalan elhelyezéssel összefüggő eljárásban az üzemeltető felelősségének hiányát állapítják meg, részére a már megfizetett költséget vissza kell téríteni.

9.§ A rendőrség az intézkedés költségeinek megfizetéséről nyugtát és kérésére számlát is kiállít, az üzemeltető a jármű birtokbavételét átvételi elismervényen igazolja.

A jármű rögzítésének szabályai

10.§ (1) A jármű rögzítésekor a jármű szélvédőjére és arra az ajtajára, amelyen keresztül a jármű vezetője a kormánykerék mögé ülhet, illetőleg, ha ez nem lehetséges, jól látható módon a járműre a kerékbilincs felszerelésére történő tájékoztatást kell elhelyezni.

(2) A tájékoztatás tartalmazza

- a) a gépjármű rögzítését elrendelő rendőri szerv megnevezését, székhelyét és telefonszámát, ahol az intézkedés megszüntetése kezdeményezhető;
- b) az intézkedés időpontját;
- c) az intézkedés okát a jogalap megjelölésével;

- d) figyelmeztetést, hogy a kerékbilincs leszerelése előtt a jármű sérülés nélkül nem helyezhető üzembe;
- e) az intézkedés költségét, továbbá befizetésének és igazolásának módját;
- f) figyelmeztetést, hogy a jármű rögzítése csak az intézkedés költségének megfizetése után szüntethető meg;
- g) a jármű elszállítására és értékesíthetőségére történő figyelmeztetés;
- h) az intézkedő rendőr azonosító adatait és aláírását.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatást külföldi rendszámú jármű esetén angol, német és orosz nyelven is kell elhelyezni.

11.§ Ha az üzemeltető az intézkedéstől számított 24 órán belül nem kéri a jármű rögzítésének megszüntetését, a rendőrség a szabálytalan elhelyezés megszüntetése érdekében a járművet a kijelölt, megfelelően őrzött tárolóhelyre szállíthatja. A továbbiakban a jármű elszállítására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A jármű elszállításának szabályai

12.§ A jármű elszállításának megkezdése előtt arról fénykép- vagy videófelvételt kell készíteni, továbbá jegyzőkönyvet kell felvenni, amelynek tartalmaznia kell

- a) a 10.§ (2) bekezdés b), c), e), h) pontjában foglaltakat;
- b) a jármű elszállítás előtti helyét;
- c) a jármű rendszámát, gyártmányát, típusát, színét és külföldi rendszámú jármű esetén az államjelzését;
- d) a jármű elszállítás előtt látható sérüléseit és egyéb meghibásodását;
- e) a tárolóhely címét és telefonszámát, illetőleg azt a helyet, ahol az elszállított jármű található;
- f) az intézkedő rendőr által lezáratlanul talált járműben lévő ingóságok jegyzékét.

13.§ (1) Ha az üzemeltető az elszállítást három munkanapon belül nem kéri az intézkedés megszüntetését, a rendőrség haladéktalanul gondoskodik a jármű üzemeltetőjének megállapításáról. A külföldi rendszámú jármű elszállítása esetén a külföldi üzemeltető adatait a járműnyilvántartást vezető központi szerv útján a 12.§-ban meghatározott jegyzőkönyv egy példányának megküldésével annak az államnak az illetékes hatóságától kell beszerezni, ahol a járművet forgalomba helyezték.

(2) Az elszállításról az üzemeltetőt - a név- és laccímadatak kézhezvételét követően haladéktalanul - a jegyzőkönyv egy példányának megküldésével értesíteni kell, és fel kell szólítani, hogy fizetési kötelezettségét teljesítse és a járművet vegye birtokába. A felszólítást a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó szabályok szerint kell közölni.

(3) Az üzemeltetőt a felszólításban figyelmeztetni kell, hogy a rendőrség a járművet az e rendeletben foglalt feltételek szerint értékesítheti, és fel kell hívni az üzemeltető személyében időközben bekövetkezett adatok esetleges változásának három munkanapon belül történő bejelentésére.

(4) Ha az üzemeltető az értesítést követő tizenöt napos határidő elteltével nem jelentkezik a jármű átvételére, a határidő elteltét követő három napon belül a felszólítást meg kell ismételni.

14.§ Külföldi rendszámú vagy hatósági jelzés nélküli külföldi államjelzésű jármű elszállításáról és visszaszolgáltatásáról értesíteni kell a vám- és pénzügyőrség elszállítás helye szerint illetékes szervét.

15.§ (1) Ha a közterületen elhelyezett jármű elszállítására közveszély vagy a közút különleges igénybevétele miatt kerül sor, a járművet a kijelölt tárolóhelyre vagy arra a legközelebbi helyre kell elszállítani, ahol a közlekedést nem akadályozza, és a járművet veszély nem fenyegeti.

(2) A közút különleges igénybevétele esetén a járművet nem kell a kijelölt tárolóhelyre szállítani, ha a jármű az elszállítás előtti helyétől számított ötszáz méteres távolságon belül szabályosan elhelyezhető.

(3) Az elszállításról és az elszállított jármű helyéről az intézkedés befejezését követően az üzemeltetőt haladéktalanul értesíteni kell.

A jármű értékesítése

16.§ (1) Az intézkedéssel érintett jármű értékesítése előtt azt át kell vizsgálni. A járműben talált ingóságok tekintetében - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a felelős őrzési szabályai (Ptk. 196-197.§) irányadók azzal, hogy a jármű birtokbavételére irányuló felszólításon az ingóságok elszállítására való felszólítást is érteni kell.

(2) A jármű és a benne talált értékesíthető ingóságok (a továbbiakban együtt: jármű) becsértékét szakértő becsüs állapítja meg.

17.§ (1) A rendőrség az Rtv. 45.§-a (1) bekezdésében meghatározott feltételek esetén határozattal dönt a jármű árveréssel történő értékesítéséről. A rendőrség az árverés lebonyolításával közreműködőt is megbízhat. A közreműködőre az árverés tekintetében a rendőrségre vonatkozó szabályok az irányadók.

(2) A jármű árverés útján történő értékesítésére a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) ingó árverésre vonatkozó rendelkezései (Vht. 118-129.§) alkalmazása során

a) ahol a Vht. ingóságot említ, azon járművet, illetőleg a járműben talált ingóságot, ahol végrehajtót említ, azon az árverést elrendelő rendőri szerv nevében eljáró személyt, ahol adóst említ, azon a tulajdonost kell érteni;

b) az árverési hirdetményt a jármű őrzési helyén és a Vht. 122.§-a (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott helyen kell kifüggeszteni;

c) az árverési hirdetményt (Vht. 121.§), valamint az árverési jegyzőkönyv másolatát [Vht. 128.§ (2) bek.] kézbesíteni kell - külföldi rendszámú, hatósági jelzés nélküli külföldi államjelzésű jármű értékesítése esetén - a vám- és pénzügyőrség területileg illetékes szervének is;

d) a Vht. 123.§-ának (2) bekezdése alkalmazásában nem lehet árverező a rendőrség személyi állományába tartozó személy és annak közeli hozzátartozója [Ptk. 685.§ b) pont].

(3) Az első árverésen el nem adott járművet második árverésen kell értékesíteni. A második árverést az első árveréstől számított három hónapon belül olyan időpontban kell kitűzni, amely a helyi körülmények szerint a legcélszerűbb.

(4) A második árverésen el nem adott jármű értékesítés céljából a használt autókereskedelmi tevékenység végzésére jogosult gazdálkodó szervezet részére is átadható. Az ily módon sem értékesíthető jármű alkatrészként is értékesíthető.

18.§ Ha a tulajdonos ismeretlen helyen tartózkodik, vagy ismert helyen tartózkodik ugyan, de visszatérésében akadályozott, a rendőrség részére eseti gondnok rendelését kéri.

19.§ (1) Az értékesítésből befolyt vételárnak a költségekkel csökkentett fennmaradó részét a tulajdonos részére ki kell fizetni.

(2) Ha a tulajdonos ismeretlen helyen tartózkodik, illetőleg részére sem a felszólítás, sem az árverési hirdetmény nem volt kézbesíthető, vagy a vételár átvételében egyéb körülmény akadályozza, a rendőrség az (1) bekezdés alapján a tulajdonosnak járó összeget elkülönített számlára helyezi, és azt a jogosult - törvényes jogcímenek hitelt érdemlő igazolása esetén - az értékesítés napjától számított öt éves határidőn belül átveheti.

(3) A (2) bekezdés szerint kell eljárni akkor is, ha a tulajdonos ismeretlen, azzal az eltéréssel, hogy a jogosult a tulajdonosnak járó összeget az értékesítés napját követő hatvan napon belül veheti át.

Jogorvoslat

20.§ Az e rendeletben szabályozott intézkedés ellen az Rtv. 92-93.§-a szerinti jogorvoslatnak van helye.

Vegyes és záró rendelkezések

21.§ (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

(2) A Belügyminiszter a költségek mértékét évente felülvizsgálja, és kezdeményezi a melléklet szükség szerinti módosítását.

Melléklet a 143/1995. (XI.30.) Korm. rendelethez

A kerékbilincs alkalmazásával és a jármű elszállításával kapcsolatos költségek

1. A jármű elszállításának költsége:

a) személygépkocsi vagy pótkocsija, továbbá motorkerékpár és pótkocsija, segédmotoros kerékpár esetén

Budapesten 7000 Ft

városokban 6000 Ft

egyéb településen 5000 Ft

b) a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet II. függelékében meghatározott, az a) pontban nem említett gépjármű, vontató, lassú jármű vagy ezek pótkocsija esetén az a) pontban foglalt költség háromszorosa.

Az a)-b) pontban foglalt költségek az általános forgalmi adót nem tartalmazzák.

2. Az 1. pontban felsorolt járművek rögzítésének költsége 4000 Ft

3. A jármű tárolásának és őrzésének költsége naponként: 500 Ft

4. A jármű értékesítésének költsége: 5000 Ft